

Terugkeer, detentie en verwijdering van vreemdelingen in 2018

Inleiding

Elk jaar presenteert Myria de belangrijkste cijfers over de terugkeer, detentie en verwijdering van vreemdelingen. Tot 2016 werden deze voorgesteld in een hoofdstuk in het jaarverslag *Migratie in cijfers en in rechten*. Sinds 2 jaar werd in een Myriadoc over terugkeer, detentie en verwijdering ook telkens de koppeling gemaakt met een meer juridische analyse van het fenomeen.

Dit jaar besloot Myria de cijfers te presenteren in een Myriatics, een publicatie die meer gericht is op de visualisatie en analyse van de gegevens.

Deze Myriatics belicht zowel de recente trends als de cijfers voor 2018, de meest recente die momenteel beschikbaar zijn. De administraties hebben immers verschillende maanden nodig om de gegevens voor een bepaald jaar te verzamelen en samen te stellen.

Myria benadrukt het belang van de productie en publicatie van betrouwbare en volledige gegevens over het gevoelige onderwerp in termen van grondrechten, maar betreurt het gebrek aan beschikbare gegevens, met name over de detentie en de alternatieven voor de detentie van vreemdelingen. Myria herhaalt hier zijn aanbeveling (*Myriadoc 2017*) waarin DVZ wordt opgeroepen informatie beschikbaar te stellen over de profielen van personen die in gesloten centra worden vastgehouden (om zo een onderscheid te maken tussen kwetsbare profielen: minderjarigen, ouderen, zieken, zwangere vrouwen, enz.), over de redenen voor de detentie (op basis van de eerste detentiebeslissing) en over de totale duurtijd van de detentie.

Inhoudsopgave

Terugkeerbesluiten.....	2
Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen.....	4
Detentie en alternatieven.....	8
Terugkeer en verwijdering.....	11
Conclusies.....	17
Woordenlijst.....	17

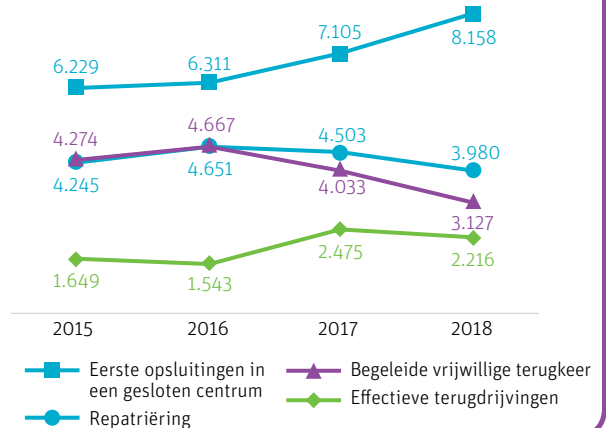
Samenvatting

Sinds 2016 **daalt** het aantal repatriëringen en gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer **gestaag**, ondanks een toename van het aantal administratieve aanhoudingen van vreemdelingen en het aantal eerste opsluitingen in gesloten centra.

10 belangrijkste cijfers uit 2018 en vergelijking met 2017

- **36.386** administratieve aanhoudingen van vreemdelingen (↗ 18%)
- **12.848** administratieve aanhoudingen van transitmigranten (↗ 37%)
- **34.877** afgeleverde terugkeerbesluiten (↘ 24%)
- **1.204** inreisverboden die in het SIS werden geregistreerd (↘ 31%)
- **8.158** eerste opsluitingen in gesloten centra (↗ 15%)
- **649** personen vastgehouden in terugkeerwoningen (↗ 11%)
- **3.980** repatriëringen (↘ 12%)
- **3.127** gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer (↘ 22%)
- **2.216** effectieve terugdrijvingen (↘ 10%)
- **95** controles door de AIG in Zaventem en Gosselies (↘ 7%)

Detentie en terugkeer 2015 - 2018

Terugkeerbesluiten

Een terugkeerbesluit kan aan een vreemdeling worden afgeleverd, wanneer:

- de vreemdeling een weigering heeft gekregen in het kader van een procedure tot verkrijging of verlenging van een verblijfstitel (verzoek om internationale bescherming, regularisatie, gezinshereniging enz.);
- de vreemdeling die wettelijk op het grondgebied verblijft niet langer aan de voorwaarden van zijn verblijf beantwoordt;
- een vreemdeling in irregulier verblijf op het Belgisch grondgebied wordt aangehouden.

Er bestaan twee categorieën terugkeerbesluiten: de bevelen om het grondgebied te verlaten (BGV) en de bevelen tot terugbrenging voor NBMV. Tot begin 2017 omvatten de

terugkeerbesluiten ook de koninklijke uitzettingsbesluiten en de ministeriële terugwijzingsbesluiten, die intussen zijn ingetrokken. De personen op wie deze besluiten van toepassing zijn, ontvangen voortaan een BGV.

Een terugkeerbesluit leidt niet noodzakelijkerwijs tot een effectief vertrek van het Belgische grondgebied omdat de vreemdeling bijvoorbeeld zijn situatie kan regulariseren en een nieuwe verblijfsvergunning kan krijgen, of geen gevolg aan kan geven aan het besluit.

Belangrijk ook is op te merken dat:

- meerdere terugkeerbesluiten aan één en dezelfde persoon kunnen worden afgeleverd in de loop van hetzelfde jaar.
- een terugkeerbesluit betrekking kan hebben op meerdere personen (begeleide minderjarigen).

In 2018 werden **34.877 terugkeerbesluiten uitgereikt**, waarvan 34.578 BGV en 299 bevelen tot terugbrenging.* Onder deze aantallen vallen alle BGV's, zowel de eerste als volgende, zonder een onderscheid tussen BGV's die werden uitgevoerd en BGV's die werden ingetrokken of geannuleerd.

Dit is een aanzienlijke daling van 24% t.o.v. 2017 (45.601 terugkeerbesluiten) en een voortzetting van de neerwaartse trend die in 2016 is ingezet.

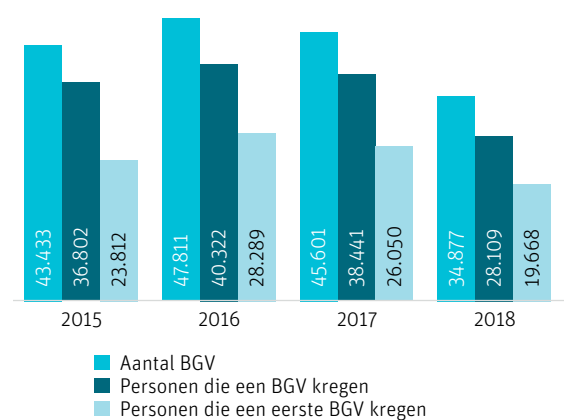
Bij deze besluiten ging het om **28.109 personen**, onder wie:

- **19.668** personen voor wie het om een eerste terugkeerbesluit ging.
- **24.161** waren derdelanders en **3.948** onderdanen van de Europese Unie (EU). Aan hen wordt in principe enkel een BGV afgegeven in geval van problemen van openbare orde of, sinds juli 2016, in geval van fraude.

Bij die 34.877 in 2018 afgegeven BGV ging het in **19.415 (56%)** gevallen om BGV afgegeven na een administratieve aanhouding (met of zonder beslissing tot vasthouding).

Net zoals in 2017 voerden de Marokkanen in 2018 de ranglijst aan van de administratieve aanhoudingen (4.962) en van personen die een BGV (3.950) of een eerste BGV (2.537) hadden gekregen. In de top van nationaliteiten die een eerste BGV hadden gekregen, zaten ook de Eritreeërs, Algerijnen, Irakezen en Albanese.

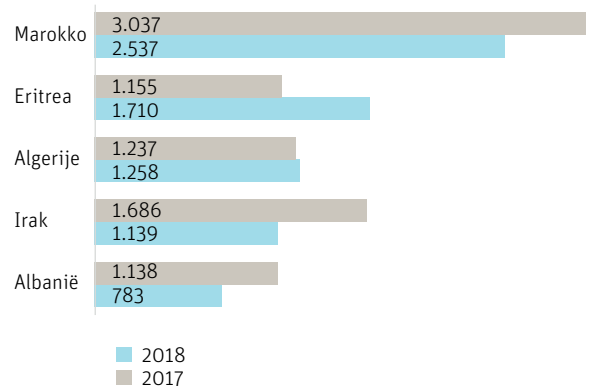
Terugkeerbesluiten 2015-2018

Belangrijkste nationaliteiten met een terugkeerbesluit in 2018

Aantal BGV	Personen die een BGV kregen	Personen die een eerste BGV kregen
Marokko 4.962	Marokko 3.950	Marokko 2.537
Eritrea 3.046	Algerije 1.969	Eritrea 1.710
Algerije 2.939	Eritrea 1.879	Algerije 1.258
Irak 1.944	Irak 1.621	Irak 1.139
Afghanistan 1.367	Afghanistan 1.186	Albanië 783
Albanië 1.164	Albanië 1.050	Afghanistan 752
Roemenië 965	Roemenië 906	Roemenië 720
Syrië 847	Congo (DRC) 677	Syrië 523
Soedan 751	Syrië 632	Soedan 452
Congo (DRC) 748	Brazilië 572	Brazilië 446
Andere 16.144	Andere 13.667	Andere 9.348
Totaal 34.877	Totaal 28.109	Totaal 19.668

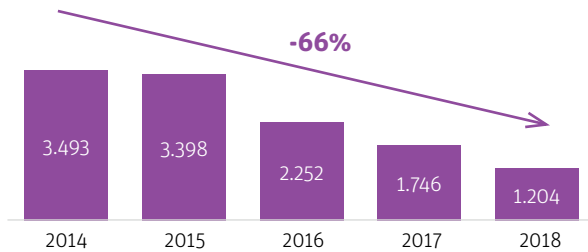
Belangrijkste nationaliteiten die in 2018 een eerste BGV hebben gekregen: vergelijking met 2017

* Gemakshalve wordt in het vervolg van dit rapport de term "BGV" gebruikt om alle terugkeerbesluiten aan te duiden.

Inreisverboden

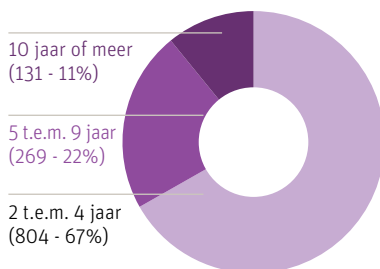
In het SIS geregistreerde IV 2014-2018

In 2018 zijn **1.204** door België aan derdelanders afgegeven IV in het SIS geregistreerd.

Het aantal door België in het SIS geregistreerde IV is sinds 2014 (3.493 IV) constant gedaald.

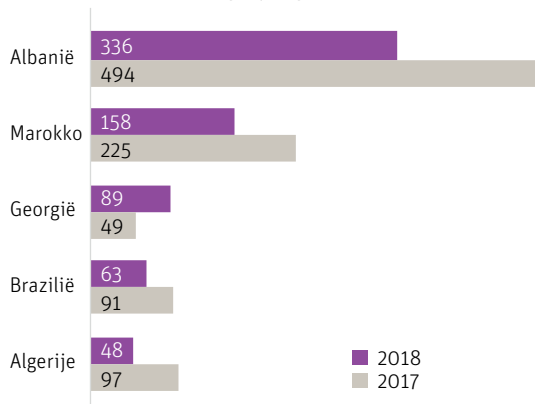
Duur van de in 2018, in het SIS geregistreerde IV

In 2018 had twee derde (67%) van de in het SIS geregistreerde IV een looptijd van 2 t.e.m. 4 jaar, 22% van 5 t.e.m. 9 jaar en 11% van 10 jaar en meer.

Deze daling van het aantal in het SIS geregistreerde IV laat zich ook voelen op niveau van de belangrijkste nationaliteiten, waar, met uitzondering van Georgië, een aanzienlijke daling van het aantal tussen 2017 en 2018 uitgereikte IV wordt vastgesteld.

De 5 in 2018 door IV in het SIS meest getroffen nationaliteiten: vergelijking met 2017

De voornaamste nationaliteiten met een IV waren Albanezen (336), Marokkanen (158), Georgiërs (89), Brazilianen (63) en Algerijnen (48).

Een terugkeerbesluit kan gekoppeld zijn aan een inreisverbod (IV) dat voor een bepaalde duur de toegang tot en het verblijf op het Belgisch grondgebied of op het grondgebied van alle EU-lidstaten verbiedt.

Het inreisverbod kan worden geregistreerd:

- enkel in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG), wanneer het IV alleen voor het Belgische grondgebied geldt.
- In de ANG of in het Schengen Informatie Systeem (SIS), wanneer het op het grondgebied van Schengen van toepassing is.

De registratie gebeurt enkel in de ANG wanneer het IV wordt afgegeven aan een derdelander met een geldige verblijfstitel in een andere lidstaat, of aan een EU-burger.

Intrekkingen van registraties van IV uit het SIS in 2018

In 2018 maakt DVZ de gegevens over het aantal ingetrokken registraties van IV bekend. Zo werden in 2018, **102** intrekkingen van registraties van IV in het SIS geregistreerd.

Deze intrekkingen van signalementen waren het gevolg van

- een nietigverklaring van het besluit door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV): 15 intrekkingen;
- van een beslissing van DVZ of van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) om het verblijf of internationale bescherming toe te kennen, of op verzoek van een lidstaat: 48 intrekkingen;
- van andere situaties, zoals een akkoord in het kader van de Dublin-verordening, op initiatief van DVZ of het verwerven door de vreemdeling van het nationaliteit van een lidstaat: 39 intrekkingen.

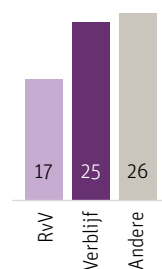
Registraties in de ANG

In 2018 werden **1.825** IV in de ANG geregistreerd.

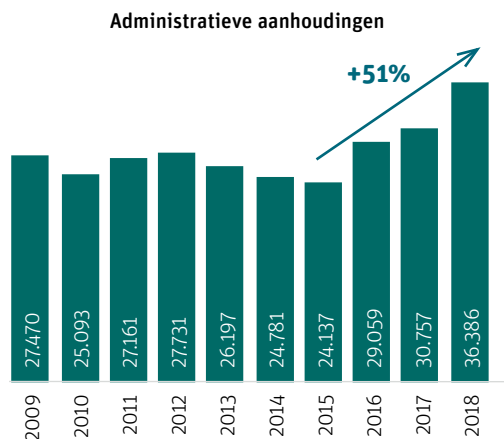
Tegelijk waren er in 2018, 68 registraties van IV die uit de ANG zijn geschrapt.

Terwijl bijna de helft van de intrekkingen van registraties uit het SIS het gevolg waren van een beslissing om het verblijf aan een derdelander toe te kennen, gaat het in het geval van de ANG om ongeveer een derde (25 intrekkingen op 68).

Intrekkingen van registraties van IV in de ANG in 2018

Administratieve aanhoudingen

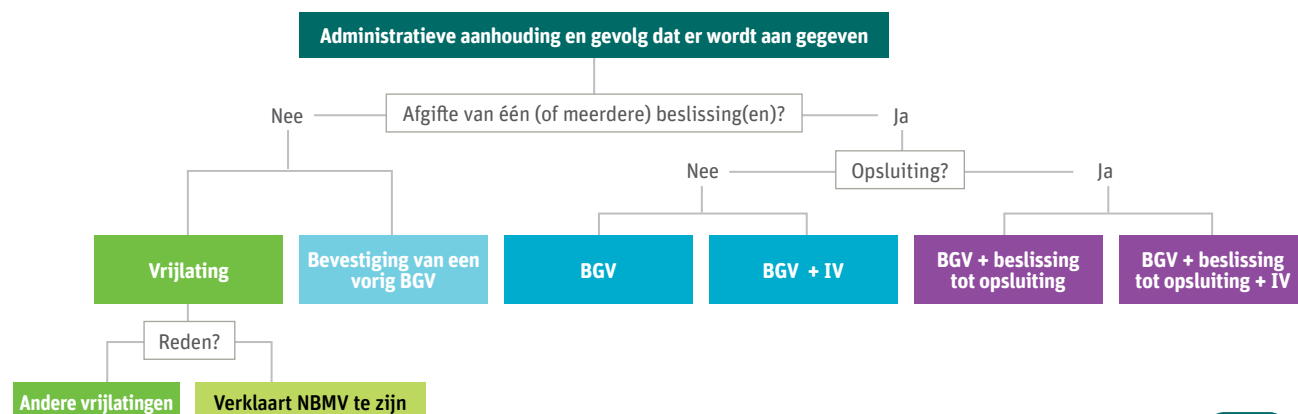

Nota: eenzelfde persoon kan tijdens hetzelfde jaar verschillende keren worden aangehouden.

De gegevens over de **administratieve aanhoudingen** komen overeen met het aantal keer dat DVZ door de politie gecontacteerd wordt na een administratieve aanhouding (de aanhoudingen naar aanleiding van een strafbaar feit worden hier niet opgenomen). Administratieve aanhoudingen kunnen het gevolg zijn van een aanhouding bij een identiteitscontrole of van een opvolgingsprocedure van een BGV (in het geval van een vreemdeling die de termijnen om het land vrijwillig te verlaten niet heeft nageleefd - Sefor-procedure).

Na een lichte daling tijdens de eerste helft van de jaren 2010, neemt het aantal administratieve aanhoudingen sinds 2015 constant toe.

In 2018 telden we **36.386** administratieve aanhoudingen, een stijging dus met 18% in vergelijking met 2017 en met 51% in vergelijking met 2015.

Na aanhouding van de vreemdeling stuurt de politie een administratief verslag naar DVZ. DVZ bepaalt op basis van de nationaliteit, het profiel en de situatie van de aangehouden persoon welk gevolg daar wordt aan gegeven.

Zo kan DVZ beslissen om een of meer beslissingen af te geven of om de aangehouden vreemdeling te laten beschikken (**Vrijlating**). Dit laatste is bijvoorbeeld het geval voor personen voor wie het onderzoek van een procedure aan de gang is of voor personen die verklaren dat ze **NBMV** zijn en die zullen worden vrijgelaten na een signalement aan de Dienst Voogdij.

BGV: De aangehouden persoon ontving nog geen BGV of dit is niet langer geldig, of aan hem werd al een BGV afgeleverd maar nieuwe elementen rechtvaardigen de aflevering van een nieuw BGV. Het BGV kan al dan niet aan een inreisverbod gekoppeld zijn.

Bevestiging van een BGV: Aan de aangehouden persoon werd minstens één niet-uitgevoerd BGV afgeleverd waarvan de uitvoeringstermijn verstreken is en dat minder dan één jaar voordien werd afgeleverd, en sindsdien werd geen enkel

nieuw element vastgesteld. Die bevestiging gebeurt door de afgifte van een brief die de aangehouden vreemdeling herinnert aan het BGV dat eerder aan hem werd afgegeven. Volgens DVZ gaat het hier noch om een BGV, noch om een administratieve beslissing waartegen beroep kan worden aangetekend.

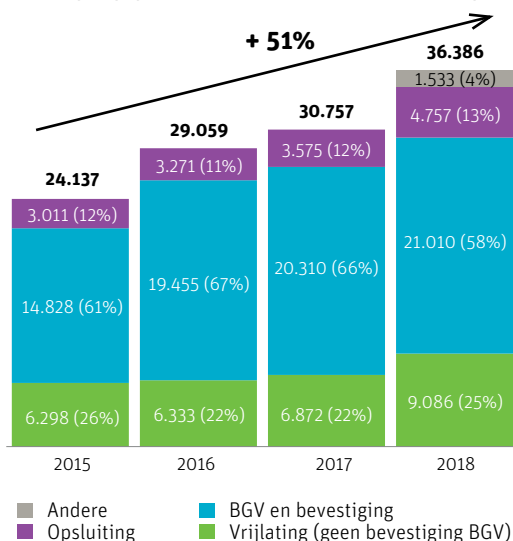
Opsluiting*: Wanneer de aangehouden vreemdeling wordt opgesloten, wordt ten aanzien van hem een BGV afgegeven (met of zonder een IV) gekoppeld aan een beslissing tot opsluiting. De keuze om een vreemdeling op te sluiten, hangt van diverse factoren af: de toepassing van de wettelijke criteria die de opsluiting van een vreemdeling toestaan, de beschikbaarheid van een plaats in een gesloten centrum of een terugkeerwoning, het feit of hij in het bezit is van identiteits- of reisdocumenten enz.

De opsluiting van personen van bepaalde nationaliteiten vormt soms een strategische prioriteit, bijvoorbeeld wanneer er een beveiligde vlucht naar een bepaald land wordt ingelegd. Daarnaast wordt er naar een evenwicht gezocht tussen de verschillende nationaliteiten in de gesloten centra.

* Tot in 2017 kon een onderscheid worden gemaakt tussen opsluiting met of zonder de noodzakelijke documenten om de persoon te verwijderen. Deze cijfers zijn niet beschikbaar voor 2018.

Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen

Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen

Het aantal administratieve aanhoudingen is de afgelopen vier jaar toegenomen van 24.137 in 2015 naar 36.386 in 2018, de verdeling van de gevolgen die eraan worden gegeven daarentegen is relatief stabiel gebleven.

Van de 36.386 aanhoudingen in 2018, hebben er

- **9.086** geleid tot een vrijlating, waarvan **5.523** na een signalement NBMV aan de dienst Voogdij. Dit percentage is hoger bij bepaalde nationaliteiten, vooral bij de Eritreeërs (34%), Serviërs (31%), Soedanezen (30%) en Ethiopiërs (21%).
- **21.010** hebben geleid tot het uitreiken van een BGV (**14.658**), of een bevestiging van BGV (**6.352**).
- **4.757** hebben tot een beslissing tot opsluiting geleid.
- DVZ heeft in 2018 een categorie «Andere» ingevoerd, met daarin **1.533** aanhoudingen met andere gevolgen, zoals een overbrenging naar de gevangenis op het ogenblik van de aanhouding, geseponeerde dossiers van het parket of een vrijlating door de politie zonder de beslissing van DVZ af te wachten.

Voornaamste nationaliteiten bij administratieve aanhoudingen in 2018 per gevolg van die aanhouding en evolutie 2017-2018 van het aantal aanhoudingen

Nationaliteit	Administratieve aanhoudingen			Gevolgen gegeven aan aanhoudingen in 2018				
	2017	2018	Evolutie					
				■ Vrijlatingen (geen NBMV) ■ NBMV ■ Bevestiging BGV ■ BGV ■ Opsluiting ■ Andere				
Eritrea	3.355	6.536	↗ 95%	34%	16%	32%	15%	0%
Marokko	4.702	5.567	↗ 18%	11%	23%	49%	5%	6%
Algerije	3.274	5.008	↗ 53%	17%	27%	45%	0%	5%
Irak	1.613	1.782	↗ 10%	5%	10%	13%	52%	19%
Roemenië	1.472	1.392	↘ 5%	58%	10%	4%	20%	3%
Soedan	2.323	1.244	↘ 46%	30%	15%	36%	16%	0%
Libië	657	1.123	↗ 71%	16%	26%	45%	7%	0%
Tunesië	959	1.049	↗ 9%	5%	5%	32%	47%	5%
Syrië	1.283	1.012	↘ 21%	7%	8%	22%	52%	10%
Albanië	854	810	↘ 5%	10%	23%	49%	12%	0%
Ethiopië	202	601	↗ 198%	21%	15%	41%	17%	0%
India	589	521	↘ 12%	14%	53%	25%	0%	0%
Afghanistan	588	512	↘ 13%	24%	11%	7%	29%	27%
Brazilië	370	476	↗ 29%	9%	7%	46%	31%	0%
Iran	309	448	↗ 45%	5%	6%	15%	56%	17%
Georgië	293	419	↗ 43%	57%	14%	20%	8%	0%
Polen	374	387	↗ 3%	40%	15%	35%	6%	5%
Servië	473	382	↘ 19%	6%	31%	10%	22%	17%
Palestina	259	366	↗ 41%	10%	8%	27%	44%	7%
Frankrijk	241	362	↗ 50%	22%	7%	11%	54%	5%
Andere	6.567	6.389						
Totaal	30.757	36.386	↗ 18%	10%	15%	17%	40%	13%

Let op, het betreft hier de verklaarde nationaliteit op het ogenblik van de aanhouding, maar het kan gebeuren dat die later door de diensten van de DVZ werd aangepast.

Terwijl het aantal administratieve aanhoudingen tussen 2017 en 2018 voor alle nationaliteiten samen met 18% is toegenomen, is het aantal administratieve aanhoudingen van Ethiopiërs bijna verdrievoudigd, dat van Eritreeërs bijna verdubbeld, terwijl dat van Soedanezen is gehalveerd.

We stellen eveneens vast dat de Roemenen, de Polen en de Georgiërs vaker werden vrijgelaten dan de andere nationaliteiten. De Albanen, Brazilianen, Afghanen en Indiërs werden vaker vastgehouden (meer dan een kwart van de gevolgen gegeven aan de administratieve aanhoudingen) dan het gemiddelde van 13%.

Sommige van die aanhoudingen vinden plaats in het kader van de strijd tegen de transitmigratie op het Belgische grondgebied. Bij de interpretatie van de cijfers die hier aan bod komen, is enige voorzichtigheid en nuance geboden.

Transitmigranten worden in transitlanden, waaronder België, niet of amper geregistreerd. De verschillende politiediensten, DVZ, Fedasil en de Dienst Voogdij gebruiken geen uniforme werkdefinitie om te bepalen wie precies transitmigrant is. Dit begrip is niet wettelijk gedefinieerd en heeft geen juridische gevolgen voor de vreemdeling. De cijfers zijn ook afhankelijk van de toepassing van interne richtlijnen door individuen.

Dit kan dus aanleiding geven tot uiteenlopende interpretaties.

Bovendien hebben de cijfers betrekking op het aantal aanhoudingen maar niet op het aantal aangehouden personen. Als een persoon meer dan eens wordt aangehouden, wordt elk van die aanhoudingen meegeteld. Vergelijkingen tussen het aantal aanhoudingen op jaarbasis moeten dus met enige omzichtigheid worden opgevat. Bovendien worden veel transitmigranten niet aangehouden. **Het reële aantal transitmigranten in België valt dus onmogelijk te schatten.**

Van de 36.387 administratieve aanhoudingen in 2018, vonden er **12.848** plaats in het kader van de transitmigratie.

Van de 20 belangrijkste nationaliteiten waarop de administratieve aanhoudingen in het algemeen betrekking hebben, liggen sommige percentages veel hoger dan de gemiddelde 35% van de aanhoudingen in het kader van transitmigratie.

Het gaat hier met name om Eritreeërs (5.721 van de in totaal 6.536 administratieve aanhoudingen), Irakezen (1.465 van de 1.782 administratieve aanhoudingen), Soedanezen (1.011 van de 1.244 administratieve aanhoudingen), Ethiopiërs (480 van de 601 administratieve aanhoudingen), Iraniërs (305 van de 448 administratieve aanhoudingen) en Syriërs (583 van de 1.012 administratieve aanhoudingen). Voor deze nationaliteiten vinden de meeste van die aanhoudingen plaats in het kader van de transitmigratie.

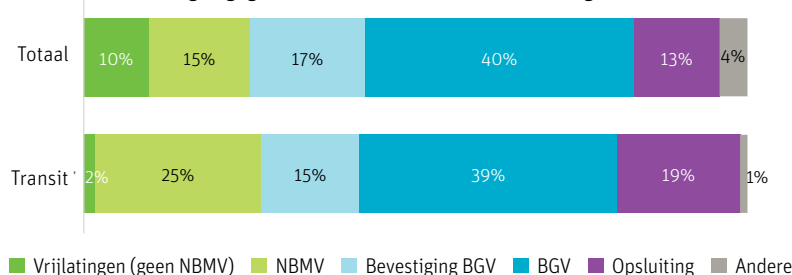
Daartegenover staan de Roemenen, Brazilianen, Georgiërs, Polen, Serviërs en Fransen. De aanhoudingen van deze nationaliteiten in het kader van de transitmigratie bedragen niet meer dan 5% van het totale aantal administratieve aanhoudingen.

Administratieve aanhoudingen voor de belangrijkste nationaliteiten die in 2018 zijn aangehouden, en aandeel aanhoudingen in het kader van transitmigratie

Nationaliteit	Administratieve aanhoudingen	
	Aantal	%
Eritrea	5.721	88%
Marokko	405	7%
Algerije	902	18%
Irak	1.465	82%
Roemenië	6	0%
Soedan	1.011	81%
Libië	527	47%
Tunesië	84	8%
Syrië	583	58%
Albanië	162	20%
Ethiopië	480	80%
India	228	44%
Afghanistan	188	37%
Brazilië	3	1%
Iran	305	68%
Georgië	11	3%
Polen	4	1%
Servië	2	1%
Palestina	86	23%
Frankrijk	4	1%
Andere	671	
Totaal	12.848	35%

Nota: eenzelfde persoon kan tijdens hetzelfde jaar verschillende keren worden aangehouden.

Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen in 2018

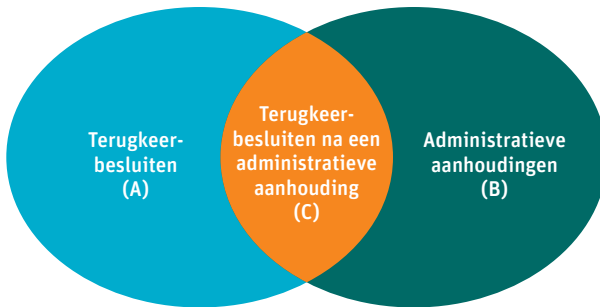
De gevolgen die worden gegeven aan de administratieve aanhoudingen in het kader van de transitmigratie verschillen van die van de aanhoudingen in het algemeen.

Opvallend zijn het hogere percentage (25%) signalementen NBMV en het feit dat bijna de helft tot een opsluiting leidt (39%).

Voor meer informatie, zie [Myriadoc 10 België, op de weg naar het Verenigd Koninkrijk](#)

Administratieve aanhoudingen: enkele observaties

Administratieve aanhoudingen en terugkeerbesluiten

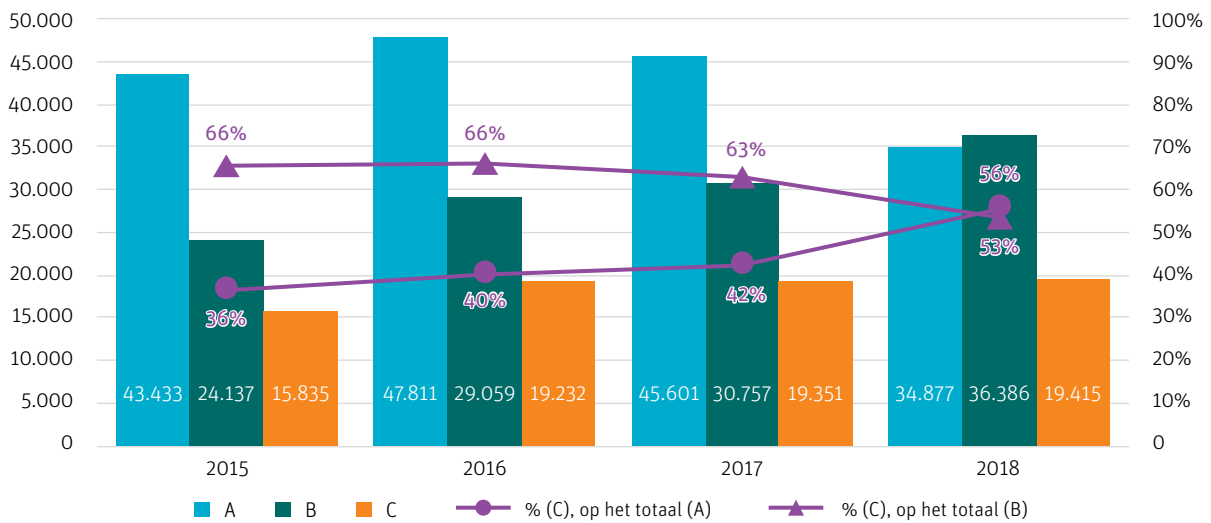

In 2018:

- 34.877 terugkeerbesluiten (A) zijn uitgereikt aan vreemdelingen die zich op het grondgebied bevonden
- 36.386 administratieve aanhoudingen van vreemdelingen (B) gebeurden door de politie

Een deel van de terugkeerbesluiten (A) is het gevolg van een administratieve aanhouding (B). In 2018 werden 19.415 terugkeerbesluiten na een administratieve aanhouding (C) afgegeven.

Vergelijkende evolutie van de terugkeerbesluiten en administratieve aanhoudingen 2015 - 2018

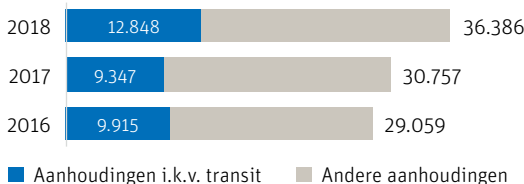

Sinds 2015 wordt een constante stijging van het aantal administratieve aanhoudingen van vreemdelingen vastgesteld (B). Tegelijk wordt na een initiële stijging van de terugkeerbesluiten (A) tussen 2015 en 2016, ook een dalende tendens vastgesteld. Als we beide aspecten kruisen, dan is het aantal terugkeerbesluiten afgegeven na een administratieve aanhouding (C) - na een stijging tussen 2015 en 2016 -, relatief stabiel gebleven tussen 2016 en 2018.

We stellen een daling vast van het aantal terugkeerbesluiten afgegeven na een administratieve aanhouding (C) t.o.v. het totale aantal administratieve aanhoudingen (B). Dit cijfer daalt van 66% in 2015 naar 53% in 2018. Tegelijk blijft het aantal terugkeerbesluiten na een administratieve aanhouding (C) t.o.v. het totale aantal terugkeerbesluiten toenemen, van 36% in 2015 naar 56% in 2018. **T.o.v. 2015 is een significant hoger percentage terugkeerbesluiten dus het resultaat van een administratieve aanhouding in 2018.**

Administratieve aanhoudingen en transitmigratie

Aanhoudingen in het kader van de transitmigratie en totale aantal administratieve aanhoudingen 2016-2018

Het aantal administratieve aanhoudingen uitgevoerd in het kader van de transitmigratie is tussen 2017 en 2018 sterk gestegen, van 9.347 tot 12.848 aanhoudingen. Op de 36.387 administratieve aanhoudingen in 2018, vonden er 12.848 in het kader van transitmigratie plaats, 35% van het totale aantal aanhoudingen dus. Dit percentage bedroeg 30% in 2017 en 34% in 2016

Detentie en alternatieven

Administratieve detentie (als gevolg van de verblijfssituatie van de vreemdeling) vindt plaats als de vreemdeling:

- in irregulier verblijf op het grondgebied is aangehouden;
- de toegang tot het grondgebied aan de grens is geweigerd (terugdrijving aan de grens);
- in een internationale beschermingsprocedure zit;
- in de gevangenis wordt vastgehouden en niet, of niet langer over een verblijfstitel beschikt, en er tegen hem een verwijderingsprocedure loopt.

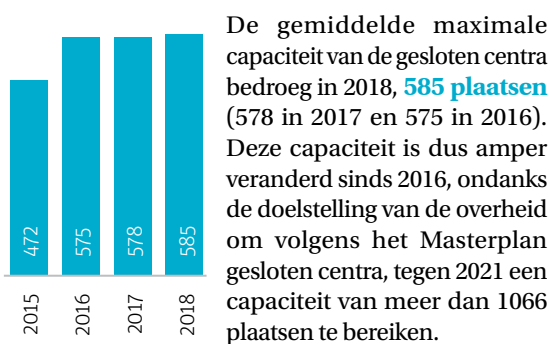
De vreemdeling kan worden opgesloten in een gesloten centrum, in een terugkeewoning (wanneer het om een gezin met minderjarige kinderen gaat) of in een gevangenis (indien de vreemdeling reeds in de gevangenis verbleef, bij het afgeven van de beslissing tot opsluiting).

De gegevens over detentie in een gesloten centrum zijn zeer beperkt beschikbaar in het jaarverslag van DVZ en op een meer gedetailleerde maar weinig uniforme manier in de (niet-gepubliceerde) jaarverslagen van de gesloten centra. Een presentatie van gecompileerde resultaten waarin deze cijfers op een geïntegreerde manier aan bod komen, is dus niet makkelijk.

Gesloten centra

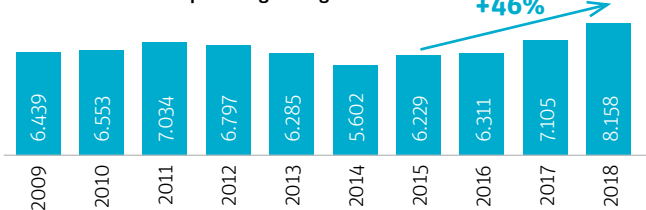
In 2018 bestonden er vijf gesloten centra (in mei 2019 werd het gesloten centrum voor vrouwen van Holsbeek geopend).

De gemiddelde capaciteit van de gesloten centra

De gemiddelde maximale capaciteit van de gesloten centra bedroeg in 2018, **585 plaatsen** (578 in 2017 en 575 in 2016). Deze capaciteit is dus amper veranderd sinds 2016, ondanks de doelstelling van de overheid om volgens het Masterplan gesloten centra, tegen 2021 een capaciteit van meer dan 1066 plaatsen te bereiken.

Eerste opsluitingen in gesloten centra

In 2018 werden **8.158 eerste opsluitingen** in gesloten centra geteld. Dit betekent een **stijging van 15%** t.o.v. 2017 en meteen ook de hoogste waarde van de afgelopen tien jaar. Dit cijfer sluit aan bij een continue tendens de afgelopen jaren van een toename van het aantal opsluitingen in gesloten centra.

Merk op dat een persoon die meerdere malen in hetzelfde jaar wordt opgesloten, meerdere keren wordt geteld in de eerste opsluitingen, als die persoon tussen de opeenvolgende opsluitingen is vrijgelaten.

Belangrijk om op te merken is dat DVZ gegevens publiceert over het aantal eerste opsluitingen, terwijl de jaarverslagen van de gesloten centra cijfers bevatten over de eerste inschrijvingen van alle personen die in een gesloten centrum aankomen (die bijvoorbeeld personen opvangen die zijn overgeplaatst vanuit een ander centrum, een terugkeewoning, een gevangenis, ...).

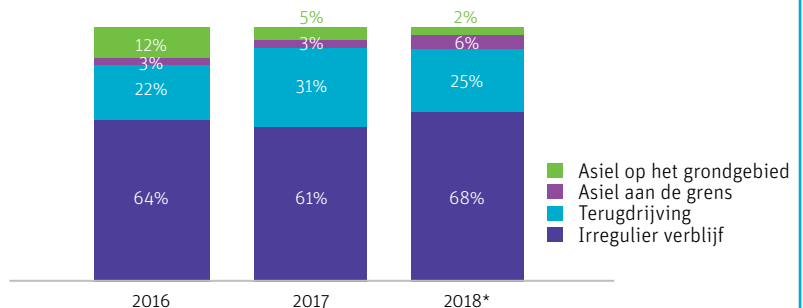
Cijfers over de gesloten centra

Belangrijkste ingeschreven nationaliteiten

Nationaliteit	Aantal	%
Albanië	1.174	13%
Eritrea	1.016	11%
Marokko	800	9%
Irak	396	4%
Algerije	363	4%
Onbepaald*	174	2%
Andere	5.055	56%
Totaal	8.978	100%

In 2018 vormden de Albanen de belangrijkste nationaliteit bij inschrijvingen in een gesloten centrum (1.174), gevolgd door de Eritreeërs (1.016).

Structuur van de eerste inschrijvingen in een gesloten centrum

Parallel met de stijging van het aantal eerste inschrijvingen in gesloten centra is er sinds 2016 een lichte daling van het aandeel eerste inschrijvingen na indiening van een asielaanvraag (aan de grens of op het grondgebied). Die dalen van 15% in 2016 tot minder dan 8% in 2017 en 2018.

* Myria is ervan op de hoogte gebracht dat de jaarverslagen 2018 van de gesloten centra geen rekening houden met 174 eerste inschrijvingen. De nationaliteiten en redenen van opsluiting daarvan konden niet in de hier voorgestelde gegevens worden opgenomen.

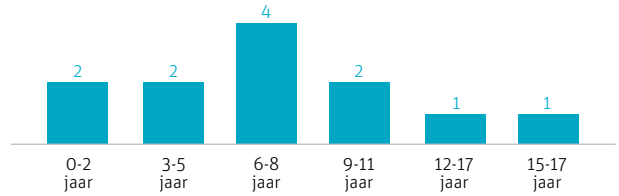

Opsluiting van minderjarige kinderen in een gesloten centrum

Op 11 augustus 2018 werden in het gesloten centrum 127bis, vijf units voor gezinnen met minderjarige kinderen geopend. Tussen 14 augustus 2018 en het einde van het jaar werden daar vier verschillende gezinnen vastgehouden voor periodes van 6 tot 27 dagen per opsluiting. Een van de gezinnen werd daar twee keer vastgehouden. Het gaat in totaal om vijf ouders en hun 14 kinderen, van wie 12 minderjarigen. Sinds de uitspraak van de Raad van State van 4 april 2019, worden in deze units niet langer gezinnen vastgehouden.

Minderjarige kinderen opgesloten in het gesloten centrum 127bis in 2018

Bovendien verbleven in 2018 130 gezinnen met minderjarig(e) kind(eren) in het gesloten centrum Caricole (onder wie 203 kinderen) tijdens een overplaatsing van/naar een terugkeerwoning of met het oog op uitzetting, gedurende een korte periode die in principe niet langer dan 24 uur duurt.

Klachten bij de Klachtencommissie

In 2018 werden bij de Klachtencommissie **16 klachten** geregistreerd (tegenover 23 in 2017 en 19 in 2016).

Daarvan werden er:

- 10 ontvankelijk en 6 onontvankelijk verklaard.
- Van de 10 ontvankelijke klachten werd geen enkele ongegrond verklaard, 1 gedeeltelijk gegrond, 2 afgesloten met een minnelijke schikking, 6 verworpen omdat er geen rechtmatig belang meer was en één werd ingetrokken.
- De klachten hadden vooral betrekking op het personeel (10 klachten) en het verlies van de persoonlijke bezittingen van de persoon die vastgehouden werd (2 klachten).
- 6 klachten hadden betrekking op personen die werden vastgehouden in het gesloten centrum van Merksplas, 4 in Vottem, 2 in Caricole en 4 in Brugge.

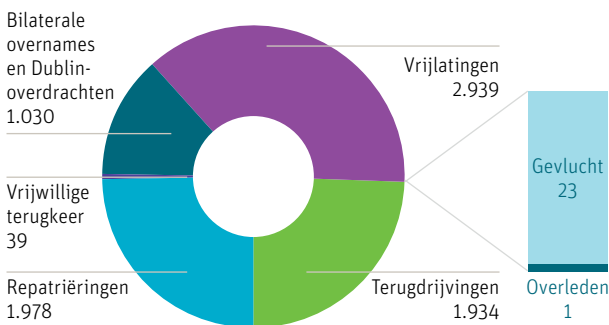
Klachten bij de directeur van het gesloten centrum

Naast het klachtensysteem bij de Klachtencommissie kunnen personen die in gesloten centra worden vastgehouden, sinds 2014 een klacht indienen bij de directeur.

In 2018 hebben de directeurs van de gesloten centra **36 klachten** geregistreerd. Daarvan werden er:

- 23 geregistreerd bij het centrum Caricole;
- 11 geregistreerd bij het centrum 127bis;
- 2 geregistreerd bij het centrum van Brugge;
- In het centrum van Vottem werd er geen enkele geregistreerd;
- Voor het centrum van Merksplas zijn er geen gegevens beschikbaar over de bij de directeur geregistreerde klachten.

Vertrekken vanuit de gesloten centra in 2018 (overdrachten niet meegerekend)

Van de 8.871 personen die een gesloten centrum verlieten, gingen er 927 naar een andere detentiestructuur. Van de overdrachten die in 2018 uitgevoerd werden vanuit een gesloten centrum, ging het bij de meeste (616) om een overdracht naar een ander gesloten centrum.

In 298 gevallen betrof de overdracht naar een terugkeerwoning.

In 13 gevallen ging het om een overdracht van een gesloten centrum naar een gevangenis.

In 2018 hebben 8.871 personen uit een gesloten centrum verlaten. Het ging om 7.944 vertrekken en 927 overdrachten (naar een andere detentiestructuur).

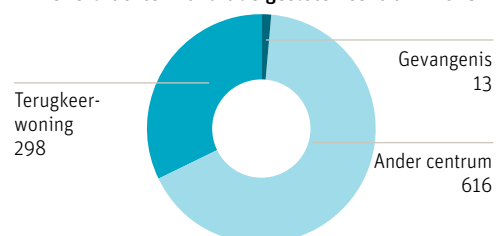
Van die 7.944 vertrekken ging het in de meeste gevallen (4.981) om verwijderingen:

- 3.047 gevallen van terugkeer, waarvan 1.978 repatriëringen, 39 gevallen van begeleidde vrijwillige terugkeer en 1.030 Dublinoverdrachten of bilaterale overnames;
- 1.934 terugdrijvingen aan de grens.

In 2.939 gevallen werd de vastgehouden persoon vrijgelaten, terwijl in 23 gevallen men is gevlucht.

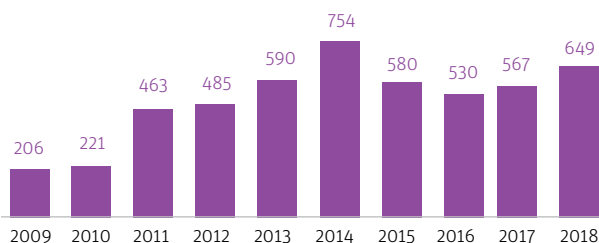
Een persoon is in oktober 2018 in het gesloten centrum van Vottem overleden.

Overdrachten vanuit de gesloten centra in 2018

Terugkerwoningen

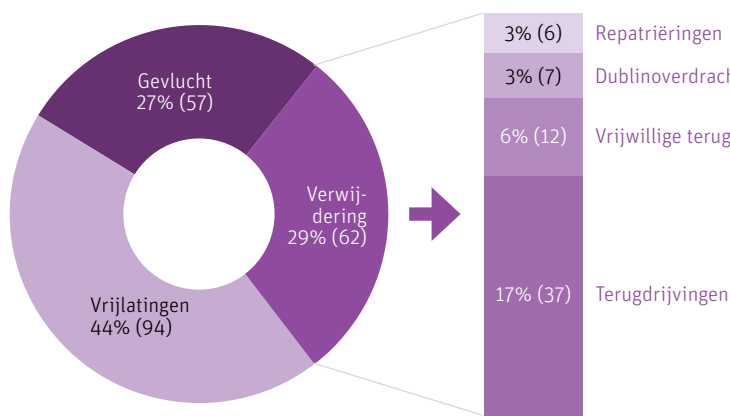
Aantal personen in terugkerwoningen

Met uitzondering van de sterkere stijging in de jaren 2013-2014, is het aantal personen dat in een terugkerwoning werd vastgehouden over het algemeen licht gestegen tot 649 in 2018. In 2018:

- waren **vijf woonunits** beschikbaar voor gezinnen met een of meer minderjarige kinderen.
- werden **194 gezinnen** er vastgehouden, waarvan **360 kinderen** en **289 volwassenen**.
- Van die gezinnen werden er 139 aangehouden aan de grens, 41 op het grondgebied en waren er 14 Dublingevallen.

Gezinnen die uit terugkerwoningen zijn vertrokken in 2018

De **terugkerwoningen** zijn een alternatief voor detentie voor gezinnen met een of meer minderjarige kinderen in irregulier verblijf die het voorwerp uitmaken van een verwijderingsbeslissing of die aan de grens werden teruggedreven.

Voornaamste nationaliteiten van de personen (kinderen + volwassenen) die in 2018 in een terugkerwoning hebben verbleven

Nationaliteit	Aantal
Turkije	96
Palestina	70
Venezuela	65
Albanië	63
Syrië	35
Andere	320
Totaal	649

Van de 649 personen die in 2018 in terugkerwoningen hebben verbleven, ging het vooral om Turken, Palestijnen, Venezolanen, Albanen en Syriërs.

Gezinnen die in een terugkerwoning hebben verbleven, per type, in 2018

In 2018:

- hebben **213** gezinnen een terugkerwoning verlaten (148 gezinnen in 2017).
- Daarvan is 29% verwijderd (37% in 2017), 27% gevlucht (34% in 2017) en 44% in vrijheid gesteld (29% in 2017).
- Van de 62 gezinnen die vanuit een terugkerwoning werden verwijderd, is de meerderheid (37 gezinnen) aan de grens teruggedreven en zijn 12 gezinnen vrijwillig teruggekeerd. In 13 gevallen ging het om een repatriëring (6 gezinnen) of een Dublinoverdracht (7 gezinnen).
- Van de 94 in vrijheid gestelde gezinnen zijn er 14 vrijgelaten omdat ze het statuut van erkend vluchteling of subsidiaire bescherming hebben verkregen.

Thuisverblijf

Dankzij het verblijf in de eigen woning, een alternatief voor detentie dat in 2014 werd ingevoerd, mogen gezinnen in irregulier verblijf onder bepaalde voorwaarden in hun eigen woning blijven wonen. Daartoe moeten zij een overeenkomst ondertekenen waarin de voorwaarden en sancties bij niet-naleving zijn vastgelegd.

Voor het jaar 2018 zijn de cijfers inzake thuisverblijf (met name het aantal opgeroepen gezinnen in het kader van een thuisverblijf, dat van gezinnen die een overeenkomst hebben ondertekend met het oog op hun begeleiding en dat van gezinnen dat vervolgens effectief het grondgebied heeft verlaten), niet langer beschikbaar.

Terugkeer en verwijdering

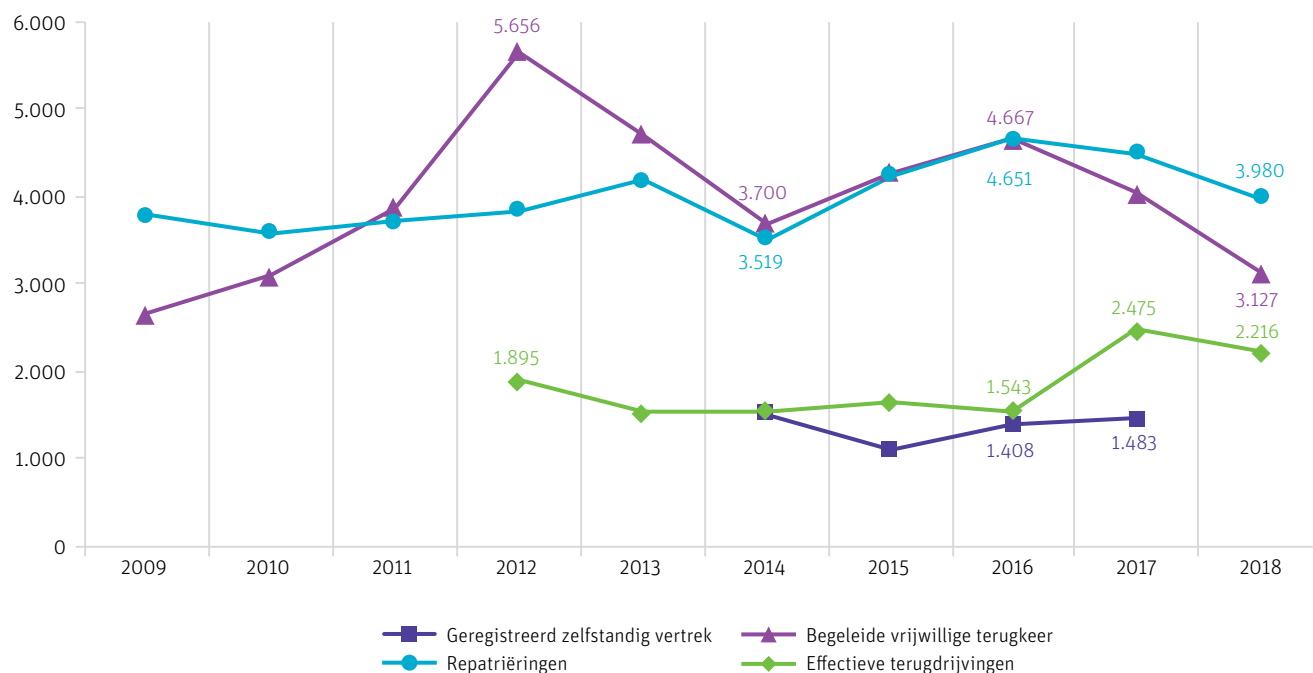

Voor personen die hier irregulier verblijven of aan wie de toegang tot het Belgische grondgebied is geweigerd, bestaan verschillende opties van terugkeer en verwijdering. De EU-terugkeerrichtlijn verkiest een vrijwillige terugkeer boven een gedwongen terugkeer voor personen die hier irregulier verblijven.

We stellen het volgende vast:

- een lichte daling van **terugdrijvingen** tussen 2017 en 2018, na de stijging tussen 2016 en 2017
- een daling van de gevallen van **begeleide vrijwillige terugkeer**, een tendens die zich al sinds 2012 heeft ingezet
- een zeer lichte daling van de **repatriëringen** sinds 2016
- Cijfers over het **geregistreerd zelfstandig vertrek** zijn niet beschikbaar voor het jaar 2018. Opvallend is dat slechts een deel van alle gevallen van zelfstandig vertrek wordt geregistreerd, de beschikbare gegevens voor de periode 2014 en 2017 zijn dus geen weergave van de volledige omvang van het fenomeen.

Begeleide vrijwillige terugkeer

De **begeleide vrijwillige terugkeer** gaat over vreemdelingen die beslissen om het grondgebied te verlaten en die daarbij hulp wensen te krijgen. Die ondersteuning bij de terugkeer omvat hulp bij het verkrijgen van de benodigde documenten voor de reis, de terugbetaling van de kosten en de betaling van het vliegtuigbiljet, en soms ook steun bij de re-integratie in het terugkeerland. Onder bepaalde voorwaarden kan die terugkeer vanuit een gesloten centrum of een terugkeerwoning worden georganiseerd. Ook

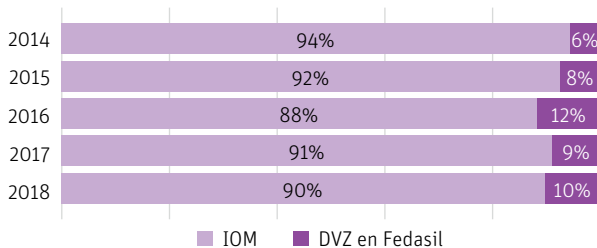
verzoekers om internationale bescherming van wie de procedure nog loopt of die uitgeprocedeerd zijn, kunnen hiervoor in aanmerking komen.

Bij de organisatie van de begeleide vrijwillige terugkeer spelen verscheidene instellingen een rol: de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM), Fedasil en DVZ. Die twee laatste publiceren jaarlijks cijfers over de omvang en de structuur van het fenomeen.

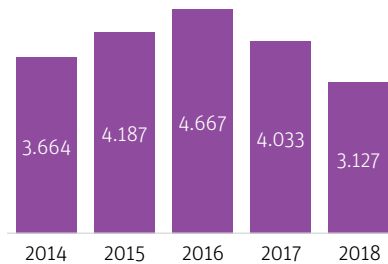
Volgens de informatie van DVZ, die de gegevens van de drie instellingen omvat, waren er in 2018 **3.127 gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer**. Dit sluit aan bij de neerwaartse trend die sinds 2016 is waargenomen.

Zo werden in 2018 het laagste aantal gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer van de afgelopen vijf jaar geregistreerd.

Instellingen betrokken bij de begeleide vrijwillige terugkeer

Evolutie van het aantal gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer

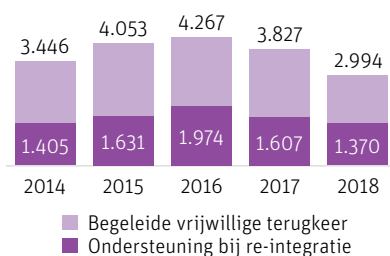

Van de 3.127 gevallen van vrijwillige terugkeer, werden er **2.800 (90%)** uitgevoerd via de IOM en **327 (10%)** via DVZ en Fedasil. Met uitzondering van 2016 werd tijdens de afgelopen vijf jaar een lichte stijging vastgesteld van het percentage begeleide vrijwillige terugkeer uitgevoerd door DVZ en Fedasil.

Profielen van de betroffenen personen

Fedasil publiceert gegevens over de vrijwillige terugkeer die werd uitgevoerd door de drie instellingen met meer details dan DVZ, maar die hebben wel geen betrekking op de begeleide overdrachten in het kader van de Dublinverordening of van bilaterale akkoorden. Volgens Fedasil bedroeg het totaal aantal vrijwillige terugkeerders in 2018, 2.994, terwijl dit volgens de gegevens van DVZ 3.127 was. Van de 2.994 gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer ging het in 424 gevallen om verzoekers van internationale bescherming, in 879 om afgewezen verzoekers en in 1.691 om personen in irregulier verblijf.

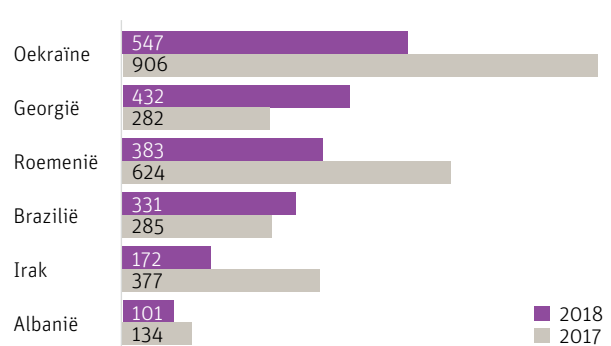
Begeleide vrijwillige terugkeer en begunstigden van ondersteuning bij de re-integratie

Net als bij de gegevens van DVZ wordt een daling vastgesteld van het aantal gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer sinds 2016 (4.267 gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer).

Fedasil publiceert ook cijfers over het aantal personen dat kon rekenen op ondersteuning bij de re-integratie in het land van bestemming en die sluiten aan bij diezelfde neerwaartse tendens sinds 2016, van 1.974 naar 1.370 in 2018.

Belangrijkste bestemmingslanden van personen die in 2017 en 2018 vrijwillig zijn teruggekeerd

Tussen 2017 en 2018 wordt een aanzienlijke daling vastgesteld van het aantal Irakezen, Roemenen en Oekraïners, die voor een begeleide vrijwillige terugkeer hebben gekozen. Tegelijkertijd is het aantal Brazilianen en Georgiërs tussen 2017 en 2018 toegenomen.

Repatrieringen

De bestemming van een repatriëring kan de volgende zijn:

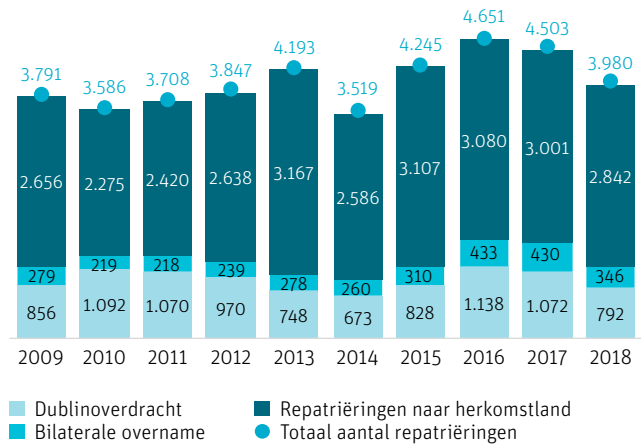
- Het **herkomstland**.
- Een andere lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van hun aanvraag om internationale bescherming (**Dublinoverdracht**).
- Een andere lidstaat van de EU die ermee instemt de persoon terug te nemen, op basis bijvoorbeeld van het feit dat de persoon er een verblijfsrecht heeft (of heeft gehad), maar dat niet zijn land van herkomst is (**bilaterale overname**).

In 2018 zijn **3.980** personen gerepatriëerd. Dit sluit aan bij de neerwaartse tendens die zich in 2016 heeft ingezet (4.651 repatriëringen).

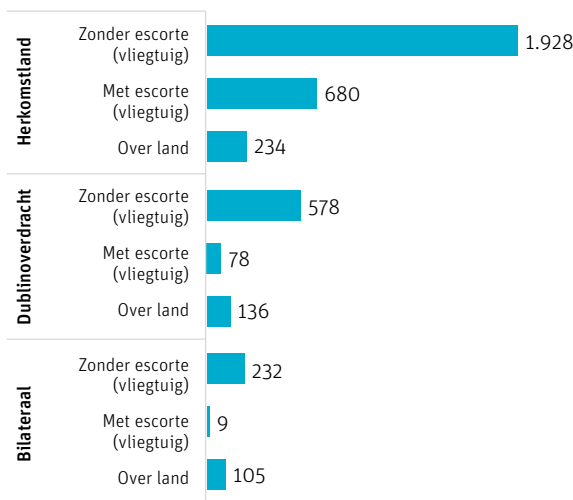
Van de 3.980 in 2018 geregistreerde repatriëringen ging het in de meeste gevallen (**2.842**) om repatriëringen naar het herkomstland (waarvan 30% naar een EU-land), in één vijfde (**792**) om Dublinoverdrachten en in minder dan een tiende om (**346**) bilaterale overnames.

Op het vlak van bestemmingen, en vergeleken met 2017, wordt in 2018 een stijging van 67% naar 71% vastgesteld, van het percentage repatriëringen naar het herkomstland. Tegelijk kent het percentage Dublinoverdrachten een daling van 4%, van 24% in 2017 naar 20% in 2018.

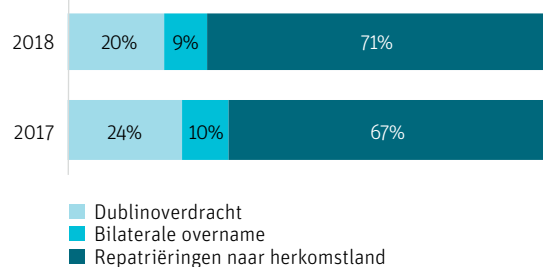
Evolutie van het aantal repatriëringen

Repatriëringen per type in 2018

Repatriëringen per bestemming in 2018: vergelijking met 2017

Beveiligde vluchten

Van de 767 met escorte gerepatriëerde personen, zijn er 260 via de **57** in 2018 georganiseerde **beveiligde vluchten** gerepatriëerd. Tijdens de maanden mei en juni lag dit aantal vluchten het hoogst (telkens 6 vluchten). De voornaamste bestemmingen van deze vluchten waren Albanië (41 vluchten, 215 personen), Nigeria (9 vluchten, 20 personen) en Georgië (3 vluchten, 7 personen).

Politie-escortes

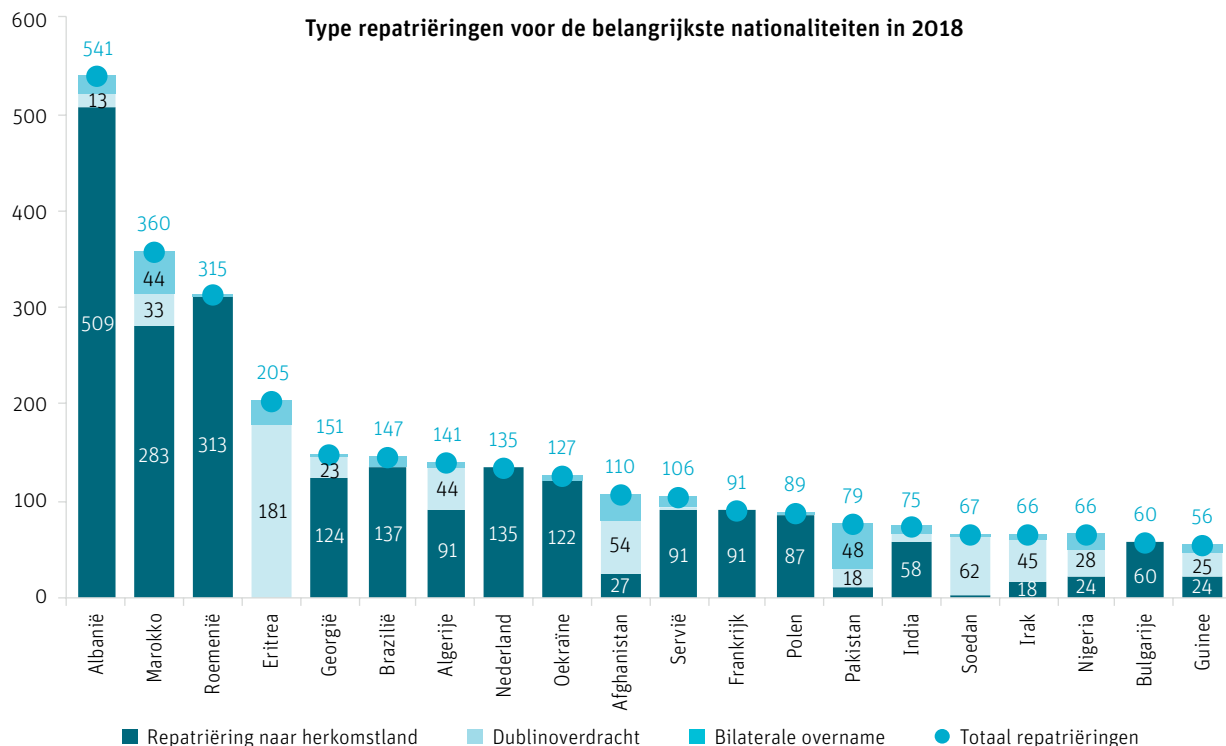
Van de 3.505 repatriëringen per vliegtuig, zijn er gemiddeld **22%** met een politie-escorte uitgevoerd (767). Voor de repatriëringen naar het herkomstland is dit percentage iets hoger: 26% van de repatriëringen per vliegtuig met escorte, terwijl dit 12% bedroeg voor Dublinoverdrachten en 4% voor bilaterale overnames. De repatriëringen over land worden steeds zonder escorte uitgevoerd.

Type repatriëringen

Op een totaal van 3.980 repatriëringen zijn er 3.505 (88%) met het vliegtuig uitgevoerd en 12% over land.

Type repatriëringen voor de belangrijkste nationaliteiten in 2018

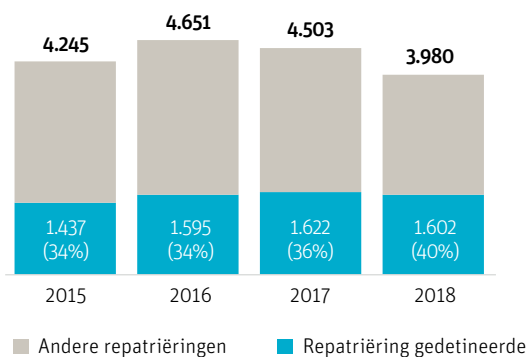
In 2018 werd 71% van de repatriëringen uitgevoerd naar het herkomstland, in 20% van de gevallen ging het om Dublinoverdrachten en in 9% om bilaterale overnames.

Het aandeel van de verschillende types repatriëringen varieert sterk volgens de nationaliteit van de betrokken persoon. Zo wordt een belangrijk deel van de repatriëringen uitgevoerd naar het herkomstland voor onderdanen uit de EU, Albanië, Marokko, Georgië, Brazilië, Oekraïne, Servië en India.

Dublinoverdrachten daarentegen gebeuren meestal bij Eritreeërs, Soedanezen en Irakezen.

Bij de meeste bilaterale overnames gaat het dan weer om repatriëringen van Pakistanen.

Repatriëringen van gedetineerden 2015-2018

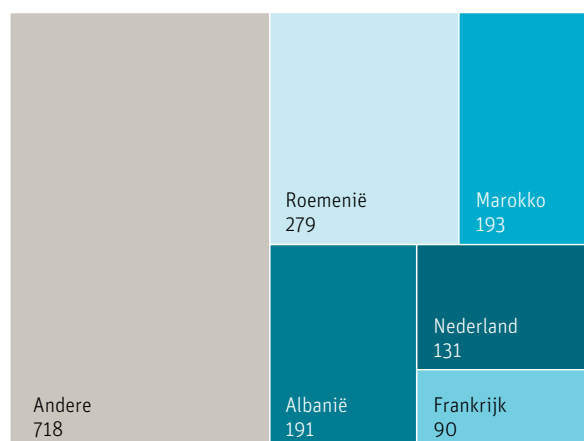

Repatriëringen van gedetineerden

- En 2018 werden **1.602** repatriëringen van gedetineerden uitgevoerd (in 2016 waren er dat 1.595, in 2017, 1.622). Ze vertegenwoordigen 40% van alle repatriëringen.
- 54% daarvan gebeurde rechtstreeks vanuit de gevangenis. In 5% van de gevallen heeft de persoon één nacht in een gesloten centrum doorgebracht en in **40%** van de gevallen heeft de persoon er voor zijn repatriëring verbleven.

De voornaamste nationaliteiten van de 1.602 gedetineerden die in 2018 gerepatriëerd werden, zijn Roemenen (279 personen), Marokkanen (193 personen), Albanen (191 personen), Nederlanders (131 personen) en Fransen (90 personen).

Repatriëringen van gedetineerden per voornaamste nationaliteit in 2018

Terugdrijvingsbeslissingen: Beslissingen om vreemdelingen aan een Belgische grens de toegang tot het Belgisch grondgebied te weigeren omdat ze niet aan de voorwaarden voldoen om toegang te krijgen tot het grondgebied. Een vreemdeling kan zelfs worden teruggedreven wanneer hij in het bezit is van de vereiste reisdocumenten (bijv.: hij kan zijn reismotief niet voldoende rechtvaardigen of hij kan niet bewijzen dat hij over voldoende financiële middelen beschikt voor de volledige duur van zijn verblijf).

Effectieve terugdrijvingen: Personen die effectief zijn teruggedreven (teruggestuurd naar het land waaruit ze afkomstig zijn). Terugdrijvingen zijn niet noodzakelijk het gevolg van een terugdrijvingsbeslissing die in hetzelfde jaar werd genomen. Sommige vreemdelingen aan wie een terugdrijvingsbeslissing werd afgegeven kunnen daarna toch de toestemming hebben gekregen om het grondgebied binnen te komen

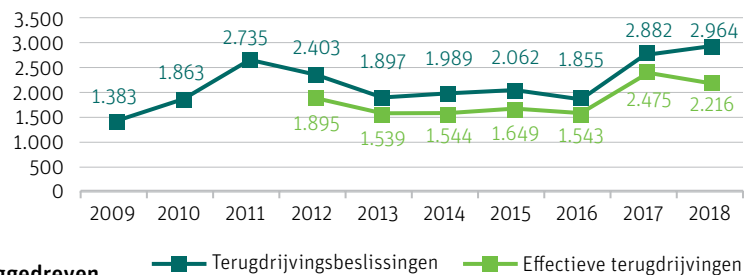
(de terugdrijvingsbeslissing wordt dan ingetrokken). Dat is bijvoorbeeld het geval voor de personen die aan de grens om internationale bescherming verzoeken en aan wie dit wordt toegestaan. De personen die een verzoek om internationale bescherming formuleren aan de grens krijgen immers een terugdrijvingsbeslissing en worden overgebracht naar een gesloten centrum tijdens de periode dat hun verzoek wordt onderzocht. Indien hun verzoek om internationale bescherming positief wordt beoordeeld, krijgen ze toegang tot het grondgebied en dan worden ze in vrijheid gesteld. Ze worden dus niet teruggedreven.

Krachtens het non-refoulementbeginsel is de effectieve terugdrijving van een persoon naar een land waar hij het risico van een onmenselijke of vernederende behandeling loopt verboden. In dit geval, zal een terugdrijvingsbeslissing in principe niet mogen worden uitgevoerd.

De afgelopen vijf jaar volgde het aantal terugdrijvingsbeslissingen een algemene opwaartse tendens van 1.989 gevallen in 2014 naar **2.964** in 2018.

Na de sterke stijging tussen 2016 en 2017 (1.543 in 2016 voor 2.475 in 2017), is het aantal effectieve terugdrijvingen in 2018 licht gedaald tot **2.216** gevallen.

Terugdrijvingsbeslissingen en effectieve terugdrijvingen

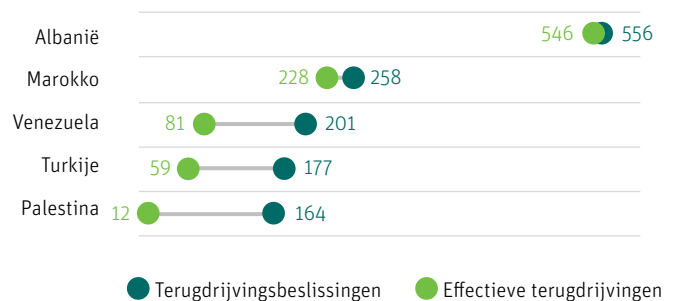
Voornaamste nationaliteiten die in 2018 zijn teruggedreven

Nationaliteit	Terugdrijvingen		Evolutie
	2017	2018	
Albanië	678	546	↘ 19%
Marokko	282	228	↘ 19%
Moldavië	139	128	↘ 8%
Oekraïne	55	127	↗ 131%
Macedonië	90	104	↗ 16%
Venezuela	47	81	↗ 72%
Georgië	32	66	↗ 106%
Turkije	83	59	↘ 29%
Rusland	88	54	↘ 39%
Algerije	31	43	↗ 39%
Ghana	19	35	↗ 84%
Servië	56	33	↘ 41%
DR Congo	86	32	↘ 63%
Montenegro	16	30	↗ 88%
India	38	29	↘ 24%
Brazilië	11	28	↗ 155%
Mexico	19	28	↗ 47%
Tunesië	18	24	↗ 33%
Dominicaanse Republiek	21	23	↗ 10%
Verenigde Staten	20	21	↗ 5%
Andere	646	497	
Totaal	2.475	2.216	↘ 10%

De voornaamste nationaliteiten die in 2018 een terugdrijvingsbeslissing ontvingen waren de Albanezen (556 besluiten), Marokkanen (258 beslissingen), Venezolanen (201 beslissingen), Turken (177 beslissingen) en Palestijnen (164 beslissingen).

Tegelijk zijn de voornaamste nationaliteiten die effectief zijn teruggedreven de Albanezen (546 terugdrijvingen), Marokkanen (228 terugdrijvingen), Moldaviërs (128 terugdrijvingen), Oekraïners (127 terugdrijvingen) en Macedoniërs (104 terugdrijvingen).

Voornaamste nationaliteiten die in 2018 een terugdrijvingsbeslissing ontvingen

De Algemene Inspectie van de federale politie en de lokale politie (AIG) is belast met de controle op de gedwongen verwijderingen. Op basis van een risicoanalyse voor elke poging tot verwijdering (met of zonder politie-escorte), beslist zij om de verwijderingsprocedure van een persoon al dan niet volledig (tot op de bestemming) of gedeeltelijk (tot aan de inschepping) te controleren.

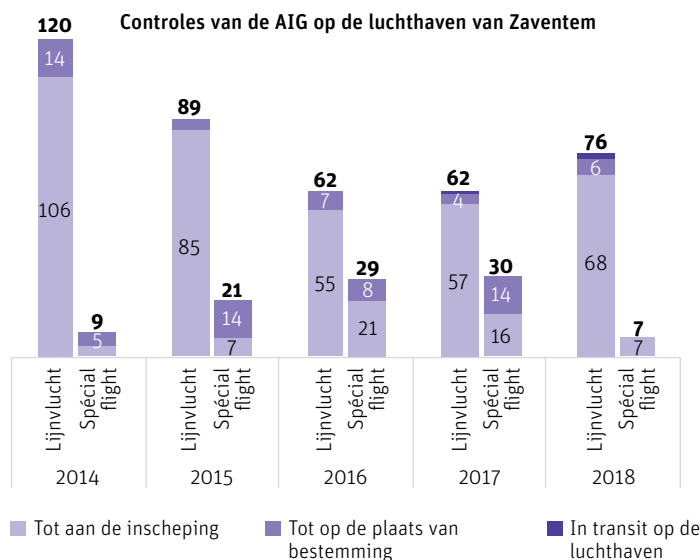
De controle kan gebeuren voor een verwijdering op:

- een lijnvlucht (commerciële vlucht) of
- een special flight (militaire vlucht waarmee meerdere personen tegelijk worden verwijderd).

De controle heeft in principe betrekking op de poging tot verwijdering van één enkele persoon, maar kan ook gaan om meerdere personen indien ze met eenzelfde vlucht worden verwijderd. De AIG is gemachtigd om haar controles uit te voeren op alle plaatsen waar er verwijderingen plaatsvinden (luchthavens, havens en de landgrens met het Verenigd Koninkrijk – station van Brussel-Zuid). Ze kan zowel de pogingen tot repatriëring (zonder beperking) controleren als de teruggrijvingen (zonder beperking indien de escorte wordt verzekerd door de federale politie, maar slechts tot aan de inschepping wanneer de luchtvaartmaatschappij voor de escorte zorgt).

In 2018 heeft de AIG **96 controles** uitgevoerd op een totaal van **7.697 verwijderingspogingen**.

1. Luchthaven van Zaventem

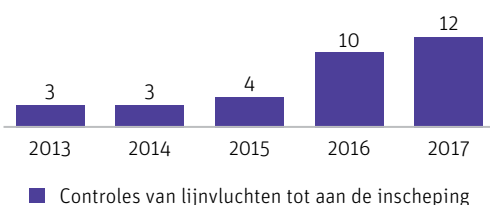
In 2018 heeft de AIG **83** controles uitgevoerd bij de luchthavenpolitie van Zaventem. De afgelopen vijf jaar stellen we een sterke daling vast (129 controles in 2014).

76 van deze controles vonden plaats op lijnvluchten en 7 op special flights. De meeste controles op lijnvluchten (68) gebeurden bij de inschepping, 6 tot aan de bestemming en 2 toen de persoon zich in transit in de luchthaven bevond.

2. Luchthaven van Gosselies

Controles van de AIG op de luchthaven van Gosselies

- In 2018 heeft de AIG **12** controles uitgevoerd bij de luchtvaartpolitie van Gosselies. Dit is een lichte stijging t.o.v. 2017, het jaar waarin de AIG het aantal controles op lijnvluchten tot op de bestemming, aanzienlijk had uitgebreid.
- Alle controles op de luchthaven van Gosselies in 2018 vonden plaats op lijnvluchten.

3. Andere

In 2018 heeft de AIG **1** controle uitgevoerd bij de zeevaartpolitie naar aanleiding van de teruggrijving van een verstekeling in de haven van Antwerpen. Ook in 2014, 2015 en in 2017 werd er telkens 1 dergelijke controle uitgevoerd. In 2013 en 2016 werden er geen uitgevoerd. In 2018 waren er geen controles van teruggrijvingen per trein.

Conclusies

Op basis van de belangrijkste cijfers over de terugkeer, detentie en verwijdering van vreemdelingen tussen 2016 en 2018 stellen we twee algemene tegengestelde trends vast:

- Enerzijds een stijging van het aantal administratieve aanhoudingen van vreemdelingen (+25%) en ook van het aantal administratieve aanhoudingen in het kader van transitmigratie (+30%) en van het aantal eerste opsluitingen in gesloten centra (+29%).
- Anderzijds was er een algemene daling van het aantal terugkeerbesluiten (-27%), repatriëringen (-14%) en gevallen van begeleide vrijwillige terugkeer (-33%).

Bij de interpretatie van deze cijfers is evenwel voorzichtigheid geboden en mogen niet leiden tot overhaaste conclusies. Het jaarlijkse aantal aanhoudingen is immers veeleer een weergave van de politiepraktijk (mogelijk gesteund door de politieke wil), dan een schatting van de aanwezigheid van personen in irregulier verblijf (eenzelfde persoon kan meerdere keren in hetzelfde jaar worden aangehouden en andere niet). Dit geldt met name voor de aanhoudingen in het kader van de transitmigratie, waarvan de betrouwbaarheid zeer twijfelachtig is (niet-uniforme codering) en die de afgelopen jaren duidelijk een politieke prioriteit zijn geweest. De stijging van het aantal aanhoudingen gaat

gepaard met een toename van de daaruit voortvloeiende detentiebeslissingen, ondanks een gemiddelde jaarlijkse capaciteit van het aantal plaatsen in gesloten centra die tussen 2016 en 2018 vrijwel ongewijzigd bleef. Dit gaat echter niet samen met een toename van het aantal verwijderingen, wel integendeel (met uitzondering van de verwijdering van gedetineerden, die stabiel bleef). Meer gedetailleerde cijfers over detentie zouden de analyse helpen verfijnen. De daling van het aantal terugkeerbesluiten moet ook worden gezien binnen de context van de recente wetswijzigingen (hervorming van de asielpprocedure en het niet-systematisch afgeven van een BGV aan het begin van de procedure) en de maatregelen die zijn genomen om het aantal terugkeerbesluiten die worden afgegeven aan eenzelfde persoon te beperken (afgeven van een bevestigingsbrief van een BGV, die niet als een BGV wordt meegeteld).

De terugkeer, detentie en verwijdering van vreemdelingen zijn in momenten in het migratieproces die belangrijke uitdagingen met zich meebrengen op vlak van grondrechten. De praktijken en het beleid op dit gebied moeten dus gebaseerd zijn op kennis en (cijfer)analyses van de feiten. Zeker in deze materie is het daarom belangrijk dat er betrouwbare, volledige en vergelijkbare gegevens beschikbaar zijn.

Woordenlijst

AIG	Algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie
ANG	Algemene Nationale Gegevensbank (Politie)
IV	Inreisverbod
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken

IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
BVG	Bevel om het grondgebied te verlaten
NBMV	Niet-begeleide minderjarige vreemdeling
SIS	Schengen-Informatiesysteem
EU	Europese Unie

Myria, het Federaal Migratiecentrum, is een onafhankelijke overheidsinstelling. Het analyseert migratie, verdedigt de rechten van vreemdelingen en strijdt tegen mensenhandel en mensensmokkel. Myria komt op voor een overheidsbeleid dat steunt op feitenkennis en respect voor de mensenrechten.

Myria wil de meest actuele cijfers rond migratie in België toegankelijk maken en ervoor zorgen dat iedereen ze makkelijk begrijpt en kan gebruiken. Het verwerkt en analyseert daartoe informatie die afkomstig is van verschillende gegevensbronnen. Op die manier wil Myria beleidsmakers, wetenschappers, media én burgers bewegen tot een degelijk onderbouwde visie.

Myria stimuleert en ondersteunt ook de academische wereld om verder wetenschappelijk onderzoek naar de migratiestromen te doen. Zo zagen meerdere studies het licht op initiatief, met de steun of de medewerking van Myria.

(Her-)ontdek de laatste Myriatics:

www.myria.be/fr/donnees-sur-la-migration/myriatics

- **Myriatics #7** (juni 2017)
Migratie in cijfers
- **Myriatics #8** (november 2017)
Migratie- en asielstromen: de cijfers ontrafeld
- **Myriatics #9** (mei 2018)
Vergrijzing en immigratie: een grote uitdaging voor Europa
- **Myriatics #10** (oktober 2018)
1997-2017: een balans van twee decennia immigratie in België

Koningsstraat 138 Rue Royale • B-1000 Brussel - Bruxelles

www.myria.be @MyriaBe www.facebook.com/MyriaBe